לו א מיי׳ פ״ד מהלכות שבת הלכה ו סמג לאון סה טוש״ע או״ח סימן רכת וסימן שיח

דו ב מיי פכ״ח מהכנות שבת הלכה יג סמג לאוין סה טוש״ע או״ח סימן שכ סעיף ט וסיי שיח סעיף טו: א ג מיי פ״כ מהלכות שבת הלכה ח סמג לאוין סה

טוש"ע או"ח סימן שה סעיף

ב ד מיי׳ שם טור שו״ע שם

בין מיי שם פור שו ע שם סעיף ה: ג ה מיי שם טור שו"ע שם

לעזי רש"י

גלצ״א. קֱרח. קיבישטר״א. אפסר (חלק מהרתמה, שבו מושכים את

הבהמה או את הסוס

בבראום).

קיביציי"ל [קיביצינ"א]. רתמת-ראש. קולא"ר. קולר.

רבינו חננאל

ר' יהודה אומר נעורת של פשתן דקה הרי היא כזבל.

ומניחין מיחם ע"ג מיחם וקדירה על גבי קדירה,

יקרירה ע"ג מיחם, מיחם וקדירה ע"ג קדירה, וטח פיהם בכצק. ולא שיחמו אלא כדי

להטמיז את הצונז כו'. הדרן עלך במה מומנין פרק חמישי נמה בהמה יוצאה

הגמל באפסר כו'. נאקה

בוממה יופורא. לבדקם בפרומביא, חמרא לובא בפגי דפרולא. לבדקם לובא, חמור לוב, ממקום ששמו לוב כדכתיב (דניאל

יאז לובים וכושים במצעדיו. יא) לובים וכושים במצעיי, כדגרסינן בירושלמי גרים הבאים מלוב מהו להמתין

להו ג' דורות. וקיי"ל כר

יוסי דאמר ארבע בהמות

יוצאות באפסר בשבת הסוס והפרד חמור והגמל.

ירושלמי אמר חזקיה וסמניך וכן תהיה מגפת הסוס הפרד הגמל והחמור.

למעוטי גמל בחטם שלא

יצא. רב אמר הלכה כר׳

יוסי. ולית הילכתא כחנניה דתני כל נטירותא יתירתא

דתני כל נטירותא יתירתא לאו (משום) [משוי] הוא דייי" דאמר

ושפיר דמי. ואע"ג דאמר שמואל הילכתא כחנניה,

פליג רר טליה

בחטם, נקתא בזממה דפרולא. לבדקם

. חוורתי

בצווארם).

בעלי-חיים).

פריים. רסן.

:סעיף ד נ מיי׳ שם נוור שו״נו שם

לו ב מייי

סעיף ו: מיי׳ פכ״א מהלכות

: 12

א) ולעיל מט.ז, ב) הך אבל לא הרי זה כובל. דמוסיף הבלא ואין טומנין בה אפילו מבעוד יום:

וטח את פיה (כ) בבלק. הנילוש מבעו"י.

כל הנך מניחין נמי בשבת: ולא שיחמו.

שיהא העליון לונן ונתנו כדי שיחום

מחומו של תחתון: אלא שיהו משומרין.

שהיו שניהן חמין ונתנו על גביו של

זה כדי שיהא חומו משתמר בהן:

ואין מרוקין. כמו מרסקין משברין

לחתיכות דקות: ברד. גלצ"ח בלע"ו:

כדי שיזובו מימיו. משום דהח

מוליד בשבת ודמי למלחכה שבורח

המים האלו: אבל נותן לתוך הכום.

של יין בימות החמה כדי ללכן ואע"פ

שנימוח מאליו ואינו חושש:

הדרן עלך במה מומנין

במה בהמה יולאה כו'. לפי

בהמתו בשבת ומידי דמינטרא ביה

בהמה הוי תכשיט ואורחא ולא הוי

משוי ומידי דלא מינטרא ביה הוי

משוי: אפסר. קבישטר"א: נאקה.

דרומי"ל: בחטם. מפרש בגמרא:

ולובדקים בפרומביה. מפרש בגמ':

בשיר. כמו אלעדה סביב לוארו

וטבעת קבוע בה ומכניסין בו

רלועה או חבל ומושכין הבהמה:

וכל בעלי השיר. כגון כלבים [של]

ליידים וחיות קטנות שנותנין שיר

לצוחרם לנוי: יולחין ונמשכין. מפרש

בגמים: ומזין עליהם במקומן. כמו

שהם בנוחר הבהמה חם נטמחו:

וטובלן במקומן. מכניסין בהמה למים להטביל את השיר: גבו' מאי

נאקה. ומאי חטס: חיורתי.

שהיא קשה להשתמר מפני שבורחת:

בוממה דפרולה. מוזי"ל בלע"ז, נוקב

את חוטמו ומכניסו בתוכו והוא כמין

טבעת: המרא לובא. חמור הבא

ממדינת לוב כמו הכושים והלובים

דאסא בדברי הימים וב מזו: בפגי

דפרולא. פריי"ם כעין שלנו. פגי כמו

זה קנה חמור ובית פגי (ב"מ ד' ט.)

קיבליי"ל בית ראשה ולחייה: לרו

שדרו ליה שערי. לרו מעותיו ושלחו

לו שעורים בלרור מעותיו ולא רלו

לקנות לו חמור מפני שהוא רחוק

מבבל מהלך חלי שנה כדאמר

בהגחל (ב"ק ד׳ קיב:) והשיאוהו עלה

לקנות חמור במקומו ויאכילנו

שעורים תמיד ונמצא חמורו טוב

ומשובה: ניגרי דחמרה שערי.

פסיעותיו של חמור לפי שעורים שהוא

אוכל: מחליפין. שאילתם נאקה

באפסר וגמל בחטם מהו משוי הוא

וחקור: לחו למעוטי גמל בחטם.

והכי קאמר ארבע בהמות הללו

שאדם מלווה על שביתת

מיחם. של נחשת: קדרה. משל חרס. יש ספרים שכתוב בהן אבל לא

מיחם על גבי קדירה ומפרשים טעמא מפני שהקדירה מרבה חמימות

נוטל כל היכא דאיכא איסורא והיתרא בהיתרא טרחינן באיסורא לא טרחינן אבל לרבנן דפליגי עליה שרו במכוסות לגמרי

> מוקי לה כרשב"ג משמע דרבנו דרשב"ג שרו לטלטל את האבן עלמו: אין מרסקין לא את השלג וֹלא את הברד. מכחן יש ליוהר שלח ירחוץ ידיו בשלג וברד בשבת ס ופעמים שמתקרשים ויש ברד מעורב בהם אין לרחוץ בהן דאי אפשר שלא ירסק הברד" וכל הזהיר בו תבא עליו ברכה:

מוזהר על שביחה בהמחו דכתיב למען ינוח וגו' ומיהו לאו דלא תעשה מלאכה אתה ובהמתך ליכא אלא במחמר אחר בהמתו כדמוכח בריש מי שהחשיך (לקמן קנג.) ובריש נדרים (דף ב:) דייה בהד דהכא ובכל הני דלעיל דאיכא דוכתא דתנא ברישא הא דסליה מיניה ואיכא דוכתא דתני ברישא הא דפתח ביה: המרא לובא. אומר ר״ת דלובא היינו מלרים דכתיב ונחום

ג) פוט ולובים היו בעזרתך ואמרינן בירושלמים גרים הבאים מלוב מהו להמתין להם שלשה דורות ומייתי עלה דהדא עלם מזראה דנווחיו ליה לוכש: או דילמא כל נמירותא יתירתא לאו משוי היא. ול״ת תפשוט ממתניתין בתנן ולובדקים בפרומביא אע"ג דסגי לה באפסר כדאמר בסמוך תנא לובדקים וגמל יולאים באפסר ופרומביא עדיפא מאפסר דאמר לקמן חמור שעסקיו רעים כגון זה מהו לנחת בפרומביה בשבת אלמא משמע דעדיף מאפסר וי"לי דלא הוי נטירותא יתירתא™ ואורחיה נמי בהכיה ולא חשיב משוי:

קדמיה חמרא דלוי. ימשמע שמכבדין בדרכים ובפ׳ אמר להם הממונה (יומא מ.) נמי אמרינן שלשה שהיו מהלכין בדרך הרב באמצע גדול מימינו וקטן משמחלו וכן מצינו במלחכי השרת שבאו אלל אברהם וכו׳ וו והקשה ר״ת דבפ' שלשה שאכלו (ברכות מו.) מסיק^ה דאין מכבדין אלא בפתח הראוי למוחה ותירך רבינו תם דהתם כשאין הולכים בחבורה אחת אלא כל אחד הולך לצורך עלמוש אבל כשהולכים בחבורה אחת' מכבדים בכל מקום: אמר

אינו נוטל ומחזיר יהרבי יהודה אומר נעורת של פשתן דקה הרי היא כזבל "מניחין מיחם על גבי מיחם וקדרה על גבי קדרה יאבל לא קדרה על גבי מיחם ומיחם על גבי קדרה ומח את פיה בבצק ולא בשביל שיחמו אלא בשביל שיהיו משומרים וכשם שאין מומנין את החמין כך אין מומנין את הצונן רבי התיר להממין את הצונן ביואין מרוקין לא את השלג ולא את הברד בשבת בשביל שיזובו מימיו אבל נותן הוא לתוך הכום או לתוך

:הקערה ואינו חושש הדרן עלך במה מומנין

יוצאה ובמה אינה יוצאה במה אינה יוצאה יוצא הגמל סבאפסר ונאקה בחמם ולובדקים בפרומביא וסום בשיר יוכל בעלי השיר יוצאין בשיר ונמשכין בשיר יומזין עליהן יומובלן במקומן: גמ' מאי נאקה בחמם אמר רבה בר בר חנה יונאקתא ולובדקים חיורתי בזממא דפרזלא: בפרומביא: אמר רב הונא חמרא הלובא יבפגי דפרזלא לוי שדר זוזי לבי חוזאי סבפגי למיזבן ליה חמרא לובא צרו שדרו ליה שערי למימר דניגרי דחמרא שערי אמר רב יהודה אמר שמואל מחליפין לפני רבי של זו בזו מהו נאקה באפסר לא תיבעי לך כיון דלא מינמרא ביה משאוי הוא כי תיבעי לך גמל בחמם מאי כיון דסגי ליה באפסר משאוי הוא או דילמא נמירותא יתירתא לא אמרי' משאוי הוא אמר לפניו ר' ישמעאל ברבי יוסי כך אמר אבא יארבע בהמות יוצאות באפסר הסוס והפרד והגמל והחמור למעומי מאי לאו למעומי גמל בחמם לא למעומי נאקה באפסר במתניתא תנא לובדקים וגמל יוצאין באפסר כתנאי אין חיה יוצאה בסוגר חנניה אומר יוצאה בסוגר ובכל דבר המשתמר במאי עסקינו אילימא בחיה גדולה מי סגי לה סוגר ואלא בחיה קמנה מי לא סגי לה סוגר אלא לאו חתול איכא בינייהו תנא קמא סבר כיון דסגי לה במיתנא בעלמא משאוי הוא וחנניה סבר כל נטירותא יתירתא לא אמרינן משאוי הוא אמר רב הונא בר חייא אמר שמואל הלכה כחנניה לוי בריה דרב הונא בר חייא ורבה בר רב הוגא הוו קאזלי באורחא קדמיה חמרא דלוי לחמרא דרבה בר

רב הונא חלש דעתיה דרבה בר רב הונא אמר אימא ליה מילתא כי היכי דאיתותב

הוא טעות ול"ל וקדירה ע"ג וכו' ואע"ג דרש"י גרס אבל אבל בקדירה ע"ג מיחם ליכא מאן דפליג עי׳ בב"י בטא"ח מימן רנח ג) [בחוספתה סימן רנח ג) [בחוספתה פ"ד היתה מרסקין בסמ"ך וכ"ה בפירש"י דהכה על נכון וכן בערוך ורי"ף ורא"ש ובב"י סי שיח מרחיחייו ובב"י פיח שיח מורסיקיון,

ד) [נדרים ב: נזיר ב.,

ד) פיר רסן, ו) [ערי תום"

נב. ד"ה מזיון, ז) [ערי תום"

שם ד"ה וטובליון, ת) גמלל

נקיבה גדולה ערוך, ע) פיר

רסן שבלחי, י) [לקמן נב.,

רסן שבלחי, י) [לקמן נב., בים שמחהרשים (2) ל) לייל ונוים שנונוקו שים. רש"א, () [בריש פירקין], מ) [וע"ע תוס' בכורות ה: ד"ה תשעים וכו"ן, נ) וביומא ίτ.

הגהות הב"ח

(ה) במשנה ומזין עליהן במקומן וטובלין: (ב) רש"י ד"ה וטח את פיה בשבת נכלק:

מוסף תוספות

א. שממחה אותן בין ידיו ונעשים מים והו״ל נולד. מרלכי. ב. דנטירותא יתירתא לאו משאוי היא ומהא], חי׳ הכ״ו, ג. דדוקא גמל בחטם הוא דקא מיבעיא ליה משום דהוה טובא ואין דרכו בכן בחול, אבל לובדקס. חי הר"ו. ד. כ"כ. תום' הרא"ש. א ן. דוכ כו עוס סוט ט. ה. בחול וכו׳ שאין דרכן של בעלים לדקדק ולצמצם בשמירות. חי׳ הר"ו. 1. הכא. תום' הרא"ש. T. מיכאל באמצע וגבריאל היכאל באמצע וגבו יאל בימינו ורפאל בשמאלו. פסקי הלח"ש כרכות פ"יז סימן י"ל. ח. [על] הא דאמרינן אין מכבדין לא בדרכים ולא בגשרים ומייתי עלה הא דרבין ואביי דהוו שקלי ואזלי ואביי דהוו שקלי ואו וכו' אמר ליה הכי אמר יוחנן. מוס' הלס' 10. ונזדמנו יחד. מ הרא"ש. ט. ונזדמנו יחד. תוס׳ הרא״ש. והלכך אין אחד יאטיט, וואכן אין אווו מהם צריך להמתין ולכבד את חברו. לשנ״6. י. לילך

. למקום אחד. תוס' הרא"ש.

אינו נושל ומחזיר. נראה לרשב"א דהיינו כרשב"ג דאמר בפרק ליטול בידים דבר שאינו ניטל דבפרק נוטל (לקמן קמב:) מתני׳ דהיתה | ומוספת הבלא למיחם אבל בתוספתא גרסינן ומיחם על גבי קדירה:

בין החביות מגביהה ומטה על לדה

הדרן עלך במה מומנין

במה בהמה יוצאה. דחדם

משתמרים באפסר ואסורות לנאת בחטם: לא למעוטי נאקה באפסר. דהואיל ולא מינטרא ביה משאוי הוא אבל נטירותא יתירתא כגון חטם לגמל לאו משאוי הוא: יולאין באפסר. דלובדקי נמי מינטרא ביה: ה"ג לסגאי אין חיה יולאה בסוגר: לסגאי. כתליי נטירותא יתירתא אי משוי הוא או לא: בסוגר. קולא"ר של חבל כדמתרגמינן ויתנהו בסוגר בקולרין (יחוקאל יט): בחיה גדולה. כגון דוב: קטנה. כגון נמייה וחולדה: חסול לא בעי נטירותא אפילו כחיה קטנה שאינו תאב לברוח כל כך: במיסנא. חבל קטן: הלכה כחנניה. ונטירותא יתירתא לאו משאוי הוא: חלשא דעהיה דרבה בר רב הוגא. שהיה גדול וכסבור שעשה מדעת: דאימומב